

Samenvatting podcast met Jouke de Vries, januari 2026

De RUG op koers naar de toekomst

Jouke de Vries over politiek, governance en de vijfde-generatie-universiteit

In een tijd van politieke onzekerheid, financiële druk en maatschappelijke uitdagingen staat de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) voor een belangrijke fase in haar bestaan. In dit Nieuwjaarsinterview met Jouke de Vries, voorzitter van het College van Bestuur van de RUG, wordt duidelijk hoe de universiteit zich voorbereidt op de toekomst. De Vries spreekt over de uitdagingen, ambities en maatschappelijke dilemma's waar de RUG de komende jaren voor staat.

Politieke onzekerheid en financiële uitdagingen

Met de vorming van een nieuw kabinet in Den Haag hangt veel af van de politieke keuzes die de komende maanden zullen worden gemaakt. De Vries volgt de ontwikkelingen op de voet en geeft aan dat hij optimistisch is. 'Het is natuurlijk afwachten wat er beleidsinhoudelijk tot stand komt en hoe het met de financiën wordt geregeld. Maar ik ben optimistisch, omdat ik denk dat een aantal partijen toch veel positiever over het Hoger Onderwijs of over het onderwijs in het algemeen denken.'

Een belangrijk gespreksonderwerp in de podcast is het rapport van Peter Wennink, voormalig topman van ASML, dat de Nederlandse innovatieagenda moet vormgeven. De Vries waardeert het rapport, maar wijst op een opvallende focus op de Randstad en Brabant, terwijl het Noorden van Nederland onderbelicht blijft. 'Als je dan naar de kaart van Nederland kijkt, zie je een grote leegte in het Noorden,' merkt hij op. 'De regio telt nog steeds niet helemaal.' Hij benadrukt dat bijvoorbeeld de landbouw, een belangrijke sector in het noorden, nauwelijks terugkomt in het rapport, terwijl deze sector juist te maken heeft met grote transities.

De balans tussen Techniek en Sociale Wetenschappen

De RUG heeft de afgelopen jaren sterk ingezet op het versterken van haar technisch profiel. De Vries verdedigt deze keuze, maar wil ook geen eenzijdige focus op bèta en techniek. 'Techniek zal belangrijk blijven, maar als je naar de transities kijkt die we allemaal door moeten maken, dan zie je ook dat gedrag erg belangrijk is. Je ziet dat andere vakgebieden ook nodig zijn om dat allemaal mogelijk te maken.' De Vries ziet de vijfde-generatie-universiteit als het antwoord op deze uitdaging. De vijfde-generatie-universiteit is een netwerk-universiteit die internationaal is, maar met een sterke verankering in de regio. 'We proberen de brede universiteit overeind te houden, maar meer met clusters te werken, en dat zijn dus het medische cluster, Science and Engineering en SSH. We proberen daar de verbindingen te maken. En daarnaast werkt die vijfde-generatie-universiteit heel sterk samen met de buitenwereld.'

Governance: wendbaarheid als noodzaak

Een van de grootste uitdagingen voor de RUG is de herziening van haar governance-structuur. De Vries geeft aan dat de huidige facultaire organisatie, met hoge muren tussen disciplines, een efficiënte en wendbare universiteit in de weg staat. 'We willen samenwerking stimuleren en komen tot standaardisatie en centralisatie van een aantal processen. Want sommige dingen lopen te veel uiteen binnen de universiteit, waardoor het heel moeilijk is om tempo te maken.'

'Die wendbare universiteit vind ik belangrijk,' vervolgt De Vries, 'omdat er heel veel mogelijkheden op ons afkomen. Nu duurt het door de organisatie die we nu hebben vaak erg lang voordat we actie ondernemen en iets voor elkaar krijgen.' Deze veranderingen zijn niet alleen bestuurlijk, maar ook financieel noodzakelijk omdat we door de politiek gedwongen worden te bezuinigen en het aantal studenten afneemt.

De plannen stuiten op weerstand, bijvoorbeeld bij Wijsbegeerte. De Vries erkent dat er vragen vanuit de organisatie zijn, onder andere omtrent de financiële onderbouwing, die op dit moment nog niet volledig beantwoord kunnen worden en dat deze onderbouwing er binnen afzienbare tijd moet komen. Hij benadrukt dat het doel is om gedwongen ontslagen aan de RUG te voorkomen, een brede universiteit te blijven en alle disciplines overeind te houden.

Dilemma's: samenwerking met Defensie en de Veiligheids-campus

Een gevoelig onderwerp is de samenwerking van de RUG met Defensie, met name in het licht van geopolitieke spanningen. De Vries erkent dat er kritische geluiden binnen de universiteit zijn en benadrukt dat dergelijke samenwerkingen zorgvuldig moeten worden afgewogen. 'De vrije, open, democratische samenleving wordt bedreigd. Wij moeten daar wel iets aan doen. Maar daar heb je altijd politieke en ethische afwegingen te maken.'

Een concreet voorbeeld van deze samenwerking is de Veiligheids-campus in Assen. De Vries wijst erop dat dit project niet alleen gaat over technische toepassingen, maar ook over thema's zoals cybersecurity en internationale betrekkingen. 'Het is belangrijk om een onderscheid te maken tussen de 'harde' en 'zachte' kant van veiligheid.' Om deze afwegingen te structureren, is een speciaal Adviesteam Kennisveiligheid en Sensitieve Partnerschappen ingesteld. 'Het is geen eenvoudige opgave om een kader te ontwikkelen waarmee je naar samenwerkingen gaat kijken,' benadrukt De Vries.

Persoonlijk leiderschap en toekomst

De Vries reflecteert ten slotte op zijn jaren als voorzitter, waarin hij diverse crises heeft moeten begeleiden. 'Ondanks alle crises hebben we een strategie voor de lange termijn kunnen formuleren. Daar ben ik wel trots op.' Met zijn vertrek over ruim een jaar al een beetje in zicht, kijkt De Vries uit naar meer tijd voor schrijven. 'Dat vind ik het mooiste wat er is. Ik heb een concept liggen: een boek over democratie en de uitdaging waar we mee zitten. En ik ben al langer bezig met een boek over leiderschap in oorlogssituaties.'